

İÇİNDEKİLER

- 47-mektup:Bu mektup, Hâce Muhammed Kasım el-Bedahşi'ye gönderilmiştir. Bir nasihat ve ikaz içermektedir.-----6
- 48-mektup:Bu mektup, Hâce Muhammed Tâlip el-Bedahşi'ye gönderilmiştir. Rıza makamına teşvik içermektedir.-----9
- 49-mektup:Bu mektup, Hâce Muhammed Gedâ'ya gönderilmiştir. Mâsivayı unutmanın tarikatın ilk basamağı olduğunu, binaenaleyh bu noktada bir eksiklik bırakmamak için çalışmak gerektiğini beyan etmektedir.-----12
- 50-mektup:Mirza Şemsüddin'e gönderilmiştir. Şeriatın bir sure-tinin bir de hakikatinin olduğunu, bidayette ve nihayette şeriatsız olmayacağını, nübüvvet mertebesindeki kalıbın itidalini, nefsin itminanı ile kalbin sükunetini ve de ilgili konuları beyan etmektedir.-----21
- 51-mektup:Hâce Muhammed Sadık'a gönderilmiştir.-----39
- 52-mektup:Hâce Muhammed Mehdi Ali el-Keşmîrî'ye gönderilmiştir. Bu yüce tarikata teşvik etme hususundadır. -----42
- 53-mektup:Nahiye şeyhlerinden birine gönderilmiştir. Açıklanmasını istediği; "Ben Allâh'a ibadet etsem nefsimde başkasına ihtiyaç duymama/istiğnâ hali meydana geliyor. Benden şeriata aykırı bir hata sadır olsa nefsimde pişmanlık ve burukluk ortaya çıkıyor" sözünün cevabına dâirdir-----46
- 54-mektup:Seyyid Şah Muhammed'e gönderilmiştir. Peygamber (sav)'e tabi olmanın mertebelerinin ve derecelerinin bulunduğunu, bunların yedi derece olduğunu beyan etmekte, her bir derecenin açıklamasını ve de ilgili konuları içermektedir.-----56
- 55 mektup:Oğulları Hâce Muhammed Said ile Hâce Muhammed Masum'a gönderilmiştir. Kur'an-ı Kerimin şeriatın bütün hükümlerini cem ettiğinin, İmam-ı a'zam Ebu Hanife'nin (r.a.) Menkıbelerinin ve de bu işin özünün şeriat olduğunun beyanı, ulu mutasavvıfların medhini ve de ilgili konuları içermektedir.-----78
- 56-mektup:Mevlana Abdülkadir el-Enbâlî'ye Gönderilmiştir. İrfan sahibinin muamelesi öyle bir mertebeye ulaşır ki, diğerlerinin kötülüklerinin ona göre hasenat olduğunu beyan etmektedir.-----103
- 57-mektup:Molla Gazi en-Nâib'e gönderilmiştir. Kabul olunmak ve de peşinden gidilen bir mürşitten alınmak şartı ile, Hak celle ve 'ala'yı zikretmenin, beşeriyetin en hayırlısına -ona ve âline salat-u selam olsun-salavat getirmekten daha üstün olduğunu ve de ilgili konuları beyan etmektedir.-----109
- 58 mektup:Bu mektup Hâce Muhammed et-Taki'ye gönderilmiştir. Alem-i misâl ile ilgili sualinin cevabını, tenasüh düşüncesine sahip olanlara reddiye, kûmun ve bürüz hallerinin beyanı ve de ilgili konuları içermektedir.-----125

İÇİNDEKİLER

59-mektup:Mürşidinin oğlu Hâce Muhammed Abdullah'a gönderilmiştir. Aklen, vehimle, keşifle ve de müşahede ile bilenen her şeyin masiva olduğunu ve de ilgili konuları içermektedir.-----148

60-mektup:Bu mektup Muhammed Takiyy'e gönderilmiştir. Dinin gereksiz saydığı şeylerle uğraşmayı bırakıp, dinin zorunlu saydığı kısmı ile meşgul olmayı ve de ilgili konuları beyan etmektedir. -----152

61-mektup:Bu mektup Merhum Mevlana Ahmed el-Berkî'nin yarenlerine bir taziye, bir nasihat olmak, Mevlana Hasan halka başı olarak görevlendirmek ve de ilgili konuları beyan etmek üzere yazılmıştır. -----158

62-mektup:Bu mektup Hanlar Hanı Abdurrahim Han'a gönderilmiştir. İnsanın tabiatı itibarıyla medeni olduğunu, medenilik fıtratı ile yaratıldığını, yaşamak için diğer insanlara ihtiyacının bulunduğunu ve insanın güzelliği bu ihtiyacında olduğunu açıklamakta ve ilgili konuları temas etmektedir. -----165

63-mektup:Bu mektup Nur Muhammed el-Enbâlî'ye gönderilmiştir. Mürşidi bulunmakla beraber bir başka mürşidin huzuruna giden ve Hak celle ve 'ala'yı talep eden müridin bu yaptığının caiz olup olmadığı hususunda sormuş olduğu soruya cevap mahiyetindedir.-----171

64-mektup:Bu mektup Merhum Hâce Alican'ın oğlu Muhammed Mümin'e gönderilmiştir. Hallerin renk değiştirmesi ve de adi dünyalık maksatların elde edilememesi sebebiyle kalbin daralmaması gerektiğini beyan etmektedir.-----175

65-mektup:Bu mektup Mevlana Muhammed Haşim el-Hadim'e gönderilmiştir. Lüzumsuz işlerle meşgul olmaktan sakındırma ile alakalıdır.-----177

66-mektup:Bu mektup Hanlar Hanına gönderilmiştir. Tevbe, inabe, vera', takva ilgili konuları beyan etmektedir.----- 182

67-mektup:Bu mektup Hancıhan'a gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta İslam'ın beş esasıyla birlikte Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat akidesini beyan etmekte ve dönemin devlet başkanına islami konularla ilgili olarak devamlı uyarılarda bulunulmasına teşvik etmektedir.-----203

68-mektup:Bu mektup Hâce Şerefüddin el-Hüseyn'e gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta nûrani sütun, doğudan doğan kuyruklu yıldız ve kıyamet alametlerinden bahsetmektedir. -----250

69-mektup:Bu mektup Muhammed Murad el-Bedahşî'ye gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta namazda tadil-i erken, itminan, safları düzeltmek ve kafirlerle harbe katılırken niyeti halis kılmanın gerekliliği, teheccüd namazı ve yiyecek şeylerde ihtiyatlı olmanın lüzumunu beyan eder. -----264

70-mektup:Bu mektup Mevlana Abdulvahid el-Lahorî'ye gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta Kabe-i Muazzama'yla ilgili hakikat ve sırları açıklamakta ve insanda arşın bir numunesi bulunduğu gibi Kabe'nin de bir numunesinin bulunduğunu beyan etmektedir.---276

71-mektup:İmam-ı Rabbanî bu mektubu, akli ve nakli ilimleri haiz bulunan değerli oğlu Hâce Muhammed Said'e (Allah selamet versin) göndermiştir. -----281

İÇİNDEKİLER

72-mektup:İmam-ı Rabbanî bu mektubu değerli oğlu Hâce Muhammed Masum'a göndermiştir. Mektupta Allah'ın evi mukaddes Kabe'nin Allah ile olan ilişkisinin tecelli ve zuhurat ötesi olduğu ve Kabe'nin zuhurunun arşın zuhurundan daha üstün olduğu açıklanmaktadır. Ayrıca bu mektupta Kabe'nin hakikatine ulaşmak ve insanın suretinin Kabe'nin suretini ziyaret etme arzusunun da bahs edilmektedir.----- 287

73-mektup:İmam-ı Rabbanî bu mektubu değerli oğlu Hâce Mecdüddin Muhammed Masum'a (Allah selamet versin) göndermiştir. Mektupta insan-ı kamilin zahir ve batını beyan edilmektedir. -----294

74-mektup:Bu mektup Hâce Haşim'e gönderilmiştir. Mektupta "Onlardan (insanlardan) kimi kendisine zulmeder" (Fatır, 32) ayetiyle, "Biz emaneti, göklere, yere ve dağlara teklif ettik" (Ahzab, 72) ayetlerinin tevili yapılmakta ve insan-ı kamilin kendi nefesine zulmettiği halde halifeliliği ve onun Allah'la olan ilişkisinin kendisini bütün eşyanın kayyumunu kılacak dereceye kadar varabileceğinden söz edilmektedir. Ayrıca mektupta birinci ayette geçen orta halli kimsenin "dost" diye, önde olanların da "seven ve sevilen" diye tabir edildiği ve bu halkanın başının Sevgili Peygamberimiz olduğu beyan edilmektedir. -----304

75-mektup:Bu mektup Mirza Muzaffer'e gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta ahababın başına gelen bela ve musibetlerin hatalarına keffaret olacağını ve af ve mağfiretimiz için yüce Allah'a yalvarmamız gerektiğini beyan etmektedir.-----313

76-mektup:Bu mektup Mevlana Ferah Hüseyin'e gönd-erilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta, halk alemiyle emir alemi arasında geçit mevkiinde olan arşın hakikatini, onda her iki alemin özelliklerinin bulunduğunu ve fakat arşın yer ve gök cinsinden bir şey olmadığını beyan eder ve Kürsî'yi ve onun genişliğini anlatır.-----318

77-mektup:Bu mektup Mevlana Hasan el-Berekî'ye gönd-erilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta, adı geçen şahsın, sûfilerin sözlerine yönelik itirazlar ve sorular ihtiva eden arzuhaline cevap vermektedir.- 331

78 mektup:Bu mektup Dârâb Han'a gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta yüce Nakşibendî taifesine muhabbet duymanın ve onlara karşı samimiyyetle bağlanmanın fena fillah ve beka billaha vesile olacağını beyan etmektedir.-----343

79-mektup:Bu mektup Şeyh Yusuf el-Berekî'ye gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta sözü geçen şahsın, hakiki küfürden uzak durmak ve hakiki İslam'a yönelmekle alakalı mektubuna cevap vermektedir. -----347

80-mektup:Bu mektup Şeyh Hamid en-Nehari'ye gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta mezkur şahsın, Aynü'l-Kuzat'ın Temhidat adlı eserinde "sizin ilah olduğuna inandığınız şey bizim nezdimizde Muhammed'tir. Sizin Muhammed olarak kabul ettiğiniz şey de bizim katımızda ilahdır" sözüyle ilgili sorusunu cevaplandırmaktadır. -----352

81-mektup:Bu mektup Muhammed Murad el-Korbiki'ye gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta adı geçen şahsa bir kısım nasihatlerde bulunmakta ve kendisini alçak dünyanın aldatıcı cazibesine kapılmaması yönünde uyarmaktadır. -----357

İÇİNDEKİLER

- 82-mektup:Bu mektup Hacı Şerefüddin el-Hüseyn'e gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta alçak dünyadan sakındırmakta ve parlak şeriata tabi olmaya teşvik etmektedir. -----362
- 83-mektup:Bu mektup Mir Mah Mahmud'a gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta Nakşî taifesine sevgi beslemenin bütün saadetlerin sermayesi olduğunu beyan eder. -----365
- 84-mektup:Bu mektup Şeyh Hamid el-Bengâli'ye gönderilmiştir. -----369
- 85-mektup:Bu mektup Şeyh Nur Muhammed'e gönderilmiştir. ---372
- 86-mektup:Bu mektup Şeyh Tahir Bedahşani'ye gönderilmiş olup yazdığı mektuba cevap mahiyetindedir. -----374
- 87-mektup:Bu mektup Fetihhan Afganî'ye gönderilmiştir.-----376
- 88-mektup:Bu mektup Molla Bediuddin'e gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta kazaya rızadan söz eder.----- 380
- 89-mektup:Bu mektup Mir Muhibbullah'a gönderilmiş olup bir kısım nasihatler içermektedir. -----383
- 90-mektup:Bu mektup Mirza Arap Han'a gönderilmiş olup bir şahsın ısmarlanmasıyla alakalıdır.----- 385
- 91-mektup:Bu mektup İmam-ı Rabbanî'nin değerli oğlu Hacı Muhammed Said'e gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta "kâbe kavseyn" ve "ev ednâ" sırlarını beyan etmektedir. -----388
- 92-mektup:Bu mektup Mir Muhammed Numan'a gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta veliliğin Allah'a yakınlık anlamına geldiğini, keramet ve harikulade hallerin veliliğin bir şartı olmadığını beyan eder ve devlet başkanlarına yapılan selamlama secdesinin hükmünü açıklar. -----397
- 93-mektup:Bu mektup Hacı Haşim el-Bedahşi el-Keşmî'ye gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta halk ve emir alemine ait bütün latifelerin bir zahir bir de batın tarafının bulunduğunu ve batın tarafının arifin kayyumu olan [ilahi] isme katıldığını beyan eder. Ayrıca İmam-ı Rabbanî bu mektupta arif kul kalbe inisi sırasında hem zahiri hem de batını itibarıyla kulları davet vazifesine yöneldiğini açıklar. -----415
- 94-mektup:Bu mektup Mevlana Abdulkadir el-Enbâlî'ye gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî, bu mektupta fena fillah ve beka billah makamlarının hakikatını, arif kimsenin gerek suretinden gerekse hakikatinden adem/yokluğun ayrılmasını ve mücaveret/bitişiklik nispetinin kemale erdirilmesini açıklar. -----424
- 95-mektup:Bu mektup Maksut Ali et-Tebrîzi'ye gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî mektupta mezkur şahsın hakiki küfürle ilgili sorusunu cevaplamaktadır.----- 435
- 96-mektup:Bu mektup Hacı Ebu'l-Hasan Bahaüddin el-Bedahşi el-Keşmî'ye gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta ölüm hastalığı sırasında Sevgili Peygamber Efendimizin bir şey yazmak üzere kağıt istemesine karşılık Hz. Ömer'in buna müdahale etmesinin sebep ve izahını beyan etmektedir. ----- 450
- 97-mektup:Bu mektup Hacı Muhammed Haşim el-Kışmî'ye gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta, adı geçen zatın Altıncı Mektupla ilgili olarak hallini istediği konuyu açıklar.----- 477

İÇİNDEKİLER

98-mektup:Bu mektup İmam-ı Rabbani'nin kıymetli oğulları Muhammed Said'le Muhammed Masum'a (kuddise sirruhuma) gönderilmiştir.-----488

99-mektup:Bu mektup Mir Muhammed Numan'a gönderilmiştir. İmam-ı Rabbani bu mektupta mezkur şahsın sorularını cevaplamaktadır. --

-----518

1-mektup:Seyyid Mir Muhammed Numan'a gönderilmiştir. Allah'ın zatı, sıfatları ve fiillerinin kula yakınlığı hakkındadır.-----575

2-mektup:Oğlu Hacı Muhammed Masum'a gönderilmiştir. Halktan uzaklaşmak ve Cenab-ı Allah'a sığınmak gerektiği yönünde nasihat hakkındadır Mir Muhibbullah el-Mankpurî'ye gönderilmiştir. Kelime-i tevhidin manası hakkındadır.-----581

3-mektup:Mir Muhibbullah el-Mankpurî'ye gönderilmiştir. Kelime-i tevhidin manası hakkındadır.-----592

4-mektup:Mir Muhammed Numan'a gönderilmiştir. "Ona ancak temizlenmiş olanlar dokunabilir" ayetinin açıklaması hakkındadır.---608

5-mektup:Seyyid Mir Muhammed Numan'a gönderilmiştir. İmam-ı Rabbani'nin yaşadığı bazı özel haller ve manevi zevkler hakkındadır.-612

6-mektup:Şeyh Bediüddin'e gönderilmiştir. Sevgili'nin eziyet ve celalinin ikram ve cemalinden daha sevimli olduğu hakkındadır.-----615

7-mektup:Seyyid Mir Muhibbullah el-Mankpurî'ye gönderilmiştir. İnsanların eziyetlerine göğüs germek.-----618

8-mektup:Mevlana Muhammed Sıddık'a gönderilmiştir. Gaybın asıl, şühûdun ise gölge olduğu hakkındadır. -----621

9-mektup:Seyyid Muhammed Numan'a gönderilmiştir. "Peygamber size her ne emir verirse onu tutun" ayetinin tefsiri hakkındadır.-----625

10-mektup:Seyyid Muhammed Numan'a gönderilmiştir. "Kullarım sana, beni sorduğunda (söyle onlara): Ben çok yakınım..." Ayetinin tefsiri hakkındadır.-----629

11-mektup:Seyyid Mir Şemsüddin Ali el-Halhalî'ye gönderilmiştir. Halk ve emir aleminden oluşan insanın kuşatıcılığı, insan kalbinin yüce arşa olan üstünlüğü hakkındadır.-----632

12-mektup:Seyyid Mir Muhammed Numan'a gönderilmiştir. Tazarru, boyun büküklüğü, zikir, Kur'ân tilaveti ve namazlarda kıraati uzun tutmanın faydaları hakkındadır.-----637

13-mektup:Seyyid Mir Muhibbullah el-Mankpurî'ye gönderilmiştir. Peygamberimiz'e ve tarikat şeyhine tabi olmaya teşvik hakkındadır.--643

14-mektup:Mir Şemsettin Ali'ye gönderilmiştir. Vacibü'l-Vücûd'un varlığıyla ilgili soruya cevap hakkındadır.-----647

15-mektup:Mir Muhammed Numan'a gönderilmiştir. Seven kimse nazarında sevgilinin cefasının sefasından daha değerli olduğu hakkındadır.-----651

16-mektup:Mevlana Ahmed ed-Deybenî'ye gönderilmiştir. Sûfinin kendi hallerine vakıf olamaması ve kendisini müritler aynasında görememesinin sırrı hakkındadır.-----657

17-mektup:Müritlerinden salih bir hanıma yazılmıştır. İnanç esaslarının izahı ve ibadetlere teşvik hakkındadır.-----677